

ODGOVORNOST BICIKLISTA U SAOBRĀCUJU:

Biciklisti često precjenjuju svoju vidljivost u saobraćaju. Ovo ste vjerovatno i sami primijetili, kada Vam naveče ispred auta iskoči osoba na biciklu u tamnoj odjeći bez ikakve vidljive signalizacije. Iz tog razloga nevidljivi biciklisti postaju dio crne statistike ali su u jednom dijelu i oni odgovorni za to. Alkohol i prebrza vožnja jesu neizostavni uzroci stradanja na cestama ali je nevidljivost ODGOVORNOST BICIKLISTA. Koleteralna šteta ove bahatosti je to što je biciklizam i vožnja bicikla na lošem glasu. Da bi postali vidljivi u saobraćaju neohodno je:

- Bilo kakvo svjetlo-pulsirajuće, konstantno, LED, na baterije, na dinamu, samo da svijetli!
- Reflektujući i fluoriscentni materijali;
- Na kraju bright bike.

MOTOCIKLISTI.

Motociklima najčešće upravljaju lica mlađe starosne dobi, koji su puni mladalačke energije, koju ponekad ispoljavaju kroz upravljanje motociklom, a posebno radi nekog „dokazivanja“ pred društvom i sl. Oni ne poznaju dovoljno karakteristike tih motocikala. Vozač najprije treba upoznati karakteristike motocikla sa kojim upravlja, odnosno njegove vučno brzinske karakteristike, kočioni sistem, upravljački mehanizam, i ostalo, pa nakon određenog perioda upravljanja takvim motocikлом, bi imao mogućnost neke lagodnije vožnje. Obično to nije tako, što dovodi do nastanka saobraćajnih nezgoda sa teškim poljedicama.

OČI NA DRUM!

Telefoniranje u toku vožnje je gotovo svakodnevna pojava na drumovima koja je prerasla u jako opasnu naviku koju je potrebno što prije mijenjati.

O PROJEKTU

Projekat "Sačuvaj sebe i druge" bavi se promocijom sigurnosti i bezbjednosti u saobraćaju, promovisanjem pozitivnih zakonskih normi u saobraćaju, izgradnjom saobraćajne kulture, posebno kod mladih i unaprjeđenju vaninstitucionalnog obrazovanja djece i mladih, a sve u cilju očuvanja ljudskih života, povećanju bezbjednosti i smanjenju broja saobraćajnih nesreća na putevima

Crne Gore, sa naglaskom na sjever Crne Gore. Kroz projekat želimo da unaprijedimo sigurnosti i bezbjednosti u svim vidovima saobraćaja u cilju očuvanja ljudskih života i imovine, doprinesemo odgovornom ponašanju svih učesnika u saobraćaju.

Projekat „Sačuvaj sebe i druge“ sprovodi NVO Multimedijal Montenegro (MMNE) a finansiran je do strane Ministarstva kapitalnih investicija.

www.mmne.me

SAČUVAJ SEBE I DRUGE

NVO Multimedijal
Montenegro

Ministarstvo
kapitalnih investicija

WWW.SAOBRACAJ.ORG.ME

SAČUVAJ SEBE I DRUGE

NE!
VOŽNJI POD
DEJSTVOM
ALKOHOLA

Vožnja pod dejstvom alkohola i opijata utiče na sposobnost vozača i možete ozbiljno da povrijedite sebe i druge!

NIZAK STEPEN SAOBRACAJNE KULTURE IMA ZA POSLJEDICU BROJ POVRIJEĐENIH I POGINULIH U SAOBRACAJU!

Drumski saobraćaj kao dio sveobuhvatnog saobraćajnog sistema predstavlja značajan faktor razvoja savremenog društva i najzastupljeniji je vid masovnog i individualnog transporta, zahvaljujući prednostima koje ima u odnosu na ostale vidove saobraćaja. Dinamičan rast broja motornih vozila u Crnoj Gori koji nije praćen odgovarajućim razvojem putne mreže, kao i činjenica da u saobraćajnim nesrećama u svijetu smrtno strada veliki broj ljudi, istakli su u prvi plan problem bezbjednosti saobraćaja. Osnovni pokazatelji stanja bezbjednosti drumskog saobraćaja na određenom području su saobraćajne nezgode i nastrandala lica u saobraćajnim nezgodama.

Saobraćajna kultura se može posmatrati kao dio opšte čovjekove kulture i izgrađuje se u period od rane mladosti do poznih godina. U savremenom dobu, trend brzog življenja namjeće potrebu da svi, gotovo neizbjježno, na neki način moramo ucestvovati u saobraćaju, kao pješaci ili vozači. Kultorno se ponašati u saobraćaju znači ponašati se u skladu sa saobraćajnim propisima i pravilima, uz međusobno uvažavanje i obzirnost prema drugim učesnicima u saobraćaju, s posebnom pažnjom na najugroženije i najmanje zaštićene učesnike, a to su: djeca, osobe s oštećenjem vida i sluha, osobe sa invaliditetom, starije nepažljive osobe i biciklisti. Iz navedenog nameće se opšti zaključak da saobraćajna kultura predstavlja odraz življenja u jednoj sredini.

SAČUVAJ SEBE I DRUGE

Opšti cilj bezbjednosti saobraćaja je smanjivanje svih štetnih efekata uz neometano odvijanje saobraćaja. Ako se suzi predmet bezbjednosti saobraćaja, onda se i cilj može suziti na smanjivanje broja i sveukupnih posledica saobraćajnih nezgoda. Međutim, ovo se postiže na dva načina: smanjivanjem broja saobraćajnih nezgoda i smanjivanjem posledica saobraćajnih nezgoda koje su se već dogodile. U tom smislu se razlikuju ciljevi aktivne i ciljevi pasivne bezbjednosti saobraćaja. Aktivna bezbjednost saobraćaja ima opšti cilj da sprječava saobraćajne nezgode, odnosno da smanjuje vjerovatnoću (šansu) nastanka saobraćajne nezgode. Smanjivanjem šansi nastanka svake nezgode pojedinačno, doprinosi se i smanjivanju broja saobraćajnih nezgoda. Pasivna bezbjednost saobraćaja ima opšti cilj smanjivanje posljedica saobraćajnih nezgoda koje su se dogodile. Naime, kada se, ipak, desi saobraćajna nezgoda, ima smisla baviti se pitanjem kako se mogu smanjiti posljedice te nezgode, odnosno kako smanjiti broj nastrandalih, smanjiti težinu stradanja i smanjiti materijalnu štetu u toj nezgodi. Na primer, kvalitetna obuka ljudi u ukazivanju prve pomoći, konstrukcija i upotreba sistema zaštite na vozilu, (sigurnosni pojasevi, vazdušni jastuci, nasloni za glavu itd.), koncept samoobjašnjavajućih (obilježja puta defnišu i objašnjavaju očekivanja u projektovanju, održavanju i eksploraciji puteva), i oprاشtajućih puteva (sa blagim kosinama nasipa, sa niskim rastinjem oko puta, sa posebnim trakama za prihvat vozila koja silaze sa puta itd.) smanjuju se posljedice saobraćajnih nezgoda koje su se dogodile. Trebalo bi uočiti da ciljevi aktivne bezbjednosti saobraćaja su prisutni dok se nezgoda ne desi, a pasivna bezbjednost saobraćaja dolazi do izražaja tek kada se nezgoda desi. Međutim, uvek se moraju imati u vidu oba aspekta bezbjednosti saobraćaja.

Mora se pomenuti činjenica koliko je bitno odgovorno ponašanje svih učesnika u saobraćaju, oni koji upravljaju motornim vozilima, ali sa druge strane obuhvaćeni su i pješaci i biciklisti. Pod odgovornosti u saobraćaju podrazumijevamo prije svega obavezu da trebamo čuvati sebe i druge, poštujući sve zakone i propise o ucestvovanju...

ODGOVORNOST PJEŠAKA U SAOBRACAJU:

Pješaci su najranjivija kategorija učesnika u saobraćaju, različitih starosnih dobi, različitog psihofizičkog stanja, različitih obrazovanja u dijelu poznavanja saobraćajnih propisa. Određeni broj saobraćajnih nezgoda sa teškim posljedicama uzrokovani su propustima pješaka, koji neoprezno prelaze kolovoza na mjestu gdje ne postoji pješački prelaz, kada vozači nemaju mogućnosti izbjegavanja nezgode. Pješaci se kreću noću na mjestima gdje nema ulične rasvjete ili prelaze na crveno na semaforu.

Pješak ne smije da se kreće i zadržava na kolovozu, kao ni da iznenada stupi na kolovoz izuzev u sličajevima:

- ◆ Kada prelazi preko obilježenog pješačkog prelaza;
- ◆ Kada se kreće po kolovizu na putu van naselja;
- ◆ Kada se kreće na putu koji nema trotoar ili drugu površinu namijenju za kretanje pješaka;
- ◆ Ako postoji trotoar, a pješaci ga ne mogu koristiti iz nekih razloga;
- ◆ Ukoliko se pješak kreće po kolovizu na putu van naselja ili na putu koji nema trotoar ili drugu površinu namijenjenu za kretanje pješaka, mora da se kreće što bliže lijevoj ivici kolovoza u smjeru kretanja na način kojim ne ometa niti sprječava saobraćaj vozila, u širini najviše do jednog metra od ivice;
- ◆ Kada se kreću kolovozom pješaci su dužni da se kreću jedan za drugim osim lica koje vodi mlađe dijete od sedam godina starosti.

